

PRZEMÓWIENIE OKOLICZNOŚCIOWE

1. Przypomnij sobie wiadomości dotyczące nieoficjalnego przemówienia okolicznościowego i zdecyduj, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe, czy fałszywe.

Przemówienie okolicznościowe należy rozpocząć od apostrofy do osoby, do której je kierujemy.	PRAWDA	FAŁSZ
Przemówienie okolicznościowe ma charakter konwencjonalny.	PRAWDA	FAŁSZ
Jeżeli adresatem przemówienia jest więcej niż jedna osoba, to zwracając się do nich, powinno się zachować odpowiednią hierarchię – od najmniej ważnej do najważniejszej.	PRAWDA	FAŁSZ
W przemówieniu okolicznościowym nie należy przypominać powodu uroczystości, na której zabiera się głos, ponieważ jest on dla wszystkich oczywisty.	PRAWDA	FAŁSZ
Zawsze powinno się uzasadnić, dlaczego to właśnie my zabieramy głos podczas uroczystości.	PRAWDA	FAŁSZ
W trakcie przemówienia powinno się szczegółowo przedstawić własną osobę, aby słuchacze wiedzieli, kim jest osoba przemawiająca.	PRAWDA	FAŁSZ
Głównym celem właściwej części przemówienia okolicznościowego jest wprowadzenie zebranych we właściwy nastrój i podkreślenie charakteru chwili i uroczystości.	PRAWDA	FAŁSZ
W przemówieniu okolicznościowym nie dopuszcza się przesady w stosowaniu słownictwa o nacechowaniu emocjonalnym, typu <i>kochany, ulubiony, nieoczniony, najznakomitszy</i> .	PRAWDA	FAŁSZ
W przemówieniu okolicznościowym zaleca się stosowanie pytań retorycznych. i wplatanie cytatów z literatury pasujących do okoliczności.	PRAWDA	FAŁSZ
Nie należy zwracać się do osoby, do której kieruje się przemówienie per ty, np. <i>Zechciej, profesorze, przyjąć...</i>	PRAWDA	FAŁSZ
Zakończenie przemówienia okolicznościowego zawiera życzenia dla osoby, o której się mówi.	PRAWDA	FAŁSZ

2. Przeczytaj przykłady przemówień okolicznościowych i wykonaj zadania.

1

Panie i panowie, czcigodni absolwenci, uczniowie. W tym roku, tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym dziewiątym, przypada setna rocznica powołania do życia naszej Akademii. Sto lat temu, w roku tysiąc osiemset pięćdziesiątym dziewiątym, czterdziestu jeden chłopców usiadło na tych samych krzesłach, na których teraz siedzicie wy, i postawiono im to samo pytanie, które zawsze pada tutaj wobec uczniów na początku każdego semestru. Proszę panów! Jak brzmią nasze Cztery Zasady? [zebrani odpowiadają] W pierwszym roku istnienia Akademii Weltona ukończyły ją pięciu uczniów. W roku minionym absolutorium otrzymało pięćdziesięciu jeden i aż siedemdziesiąt pięć procent z nich zdobyło indeksy najszacowniejszych uniwersytetów, należących do honorowej Ivy League!* Te osiągnięcia są rezultatem pełnej poświęcenia pracy w imię pryncypiów, jakie wpaja Akademia. Dlatego właśnie tutaj rodzice chcą posyłać swoich synów, i dlatego właśnie nasza szkoła jest najlepszą szkołą średnią w Stanach Zjednoczonych. Wy, nowi uczniowie, musicie wiedzieć, że klucz do wiedzy i waszego sukcesu leży w Czterech Zasadach Akademii. Mówię to zarówno do najmłodszych, siódmoklasistów, jak i do tych, którzy przenieśli się do nas z innych szkół. Cztery Zasady to filary tej szkoły. To także kamienie węgielne położone pod wasze życie. Szanowni panowie, w Akademii Weltona pracować będziecie dużo ciężiej, aniżeli gdziekolwiek wcześniej pracowaliście w swoim życiu. Nagrodą za ten wysiłek będzie życiowy sukces, którego wszyscy bardzo od was oczekujemy. [...] Na zakończenie naszej ceremonii inauguracyjnej chciałbym poprosić o kilka słów najstarszego z żyjących absolwentów naszej Akademii, pana Aleksandra Carmichaela Juniora, z rocznika szkolnego tysiąc osiemset osiemdziesiąt sześć.

Fragment powieści N.H. Kleinbauma *Stowarzyszenie umarłych poetów*

*Ivy League – stowarzyszenie ośmiu elitarnych uniwersytetów amerykańskich znajdujących się w północno-wschodniej części USA.

Kochani rodzice! Dziadkowie! Wujkowie! Dzieci! Spotykamy się wszyscy przy świątecznym stole! Jest to chwila niezwykła dla nas wszystkich. Święta bowiem jednoczą ludzi. Ten czas pozwala nam zapomnieć o codziennych obowiązkach, oderwać się od problemów życia codziennego i przeżywać magiczną bożonarodzeniową atmosferę. Ogromnie się cieszę, że mogę was wszystkich dziś uściskać, wręczyć prezenty, złożyć życzenia. Niech te Święta dodają nam otuchy! Niech Bóg nas wszystkich ma w swojej opiece, niech rozjaśnia każdą mroczną chwilę. Niech czas ten pozwoli nam cieszyć się z naszych rodzinnych więzi, abyśmy przez cały rok pamiętali, że są wokół nas bliscy, przyjaciele, rodzina. Byśmy mogli się nadal wzajemnie wspierać i kochać. Życzę Wam wszystkim, kochani, błogosławieństwa na dalsze dni, wszelkiej pomyślności w waszym życiu osobistym i w pracy. Uśmiechu, wiary i nadziei na Nowy Rok! Chciałbym, aby opłatek, którym się za chwilę podzielimy, był wyrazem naszych rodzinnych, przyjaznych więzi. Przyjmijmy go z godnością i cieszymy się Bożym Narodzeniem! Dziękujemy Bogu, że możemy cieszyć się tą chwilą wszyscy razem, w rodzinnym gronie. Kolędujemy więc zgodnie z tradycją!

na podstawie tekstu zamieszczonego na stronie www.przemowienia.pl

Dzisiaj są Twoje urodziny, Twój dzień, kochana siostrzyczko! Jesteśmy tutaj wszyscy, by złożyć ci najserdeczniejsze życzenia. Jednak ja, twoja młodsza siostra, pragnę powiedzieć kilka słów tylko od siebie. Jesteś najwspanialszą i najukochańszą siostrą pod słońcem. Odkąd pamiętam wspierałaś mnie na każdym kroku, pomagałaś w najtrudniejszych wyborach.

Jesteś najlepszą przyjaciółką i najwspanialszym kompanem wszelkich przygód. Zawsze mogłam powierzyć Ci moje najskrytsze tajemnice. Pomagałaś mi w szkole, uczyłaś, jak być silną i wrażliwą. Dziękuję Ci za wszystko, czego mnie nauczyłaś. Dzisiaj przypada ważny dla Ciebie jubileusz i z tej okazji, siostrzyczko, życzę Ci spełnienia najskrytszych marzeń. Uśmiechaj się każdego dnia, spełniaj swoje pasje, rozwijaj umiejętności i realizuj najśmielsze plany. Życzę Ci z całego serca, by nic nie stało na przeszkodzie w twojej drodze do sukcesu i wspaniałej kariery. By nigdy nie zabrakło Ci pewności siebie i uczucia spełnienia. Wiele ciepła i radości od bliskich i przyjaciół. Wspaniałych podróży i przygód. Kocham Cię bardzo, najdroższa!

na podstawie tekstu zamieszczonego na stronie www.przemowienia.pl

Szanowni Państwo! Mam ogromny zaszczyt poprowadzić dzisiejszą uroczystość. To okazja wyjątkowa. Jak wiemy, dzisiaj przypada jubileusz założenia Domu Kultury w naszym mieście. Pierwotnie działalność naszej instytucji skupiała się na angażowaniu mieszkańców naszego powiatu w działalność kulturalną, zrzeszaniu ludzi kultury i sztuki w naszym regionie. Prędko jednak za sprawą wspaniałych, ambitnych, kreatywnych ludzi zakres działalności naszego Domu Kultury przekroczył najśmielsze oczekiwania. Z każdym kolejnym rokiem sztuka naszego regionu stawała się jego coraz lepszą wizytówką. Aktywność ludzi pracujących na rzecz naszego Domu zaowocowała współpracą z innymi instytucjami kulturalnymi. Dzisiaj jesteśmy partnerami w największych przedsięwzięciach artystycznych, nie tylko naszego regionu, ale i całej północnej części kraju. Dzięki ludziom, takim jak Jan Kowalski, Katarzyna Nowak, Jadwiga Kwiatkowska otwierają się przed nami nowe możliwości, a mieszkańcy naszego miasta mogą się cieszyć szerokim dostępem do dóbr kultury. Dziękuję w imieniu przedstawicieli władz miasta, a także wszystkich mieszkańców za wielkie zaangażowanie, za chęci i ambicje, za ciężką pracę i poświęcenie! Dziękuję wszystkim, którzy nadal czuwają nad życiem kulturalnym miasta. Wasz zapał do pracy i miłość do sztuki sprawiają, że życie w naszym mieście staje się kolorowe, urozmaicone i przede wszystkim ciekawe. Życzę dalszych osiągnięć i realizacji nowych pomysłów. Gratuluje!

na podstawie tekstu zamieszczonego na stronie www.przemowienia.pl

Drogie koleżanki i drodzy koledzy! Witam na wielkim balu studentów piątego roku Wydziału Prawa i Administracji zorganizowanym z okazji zbliżającego się zakończenia studiów. To wielki zaszczyt dla mnie jako starosty roku móc organizować tak wspaniałą uroczystość. Już po raz ostatni będziemy świętować wspólnie w tak liczonym gronie. Pięć lat wspólnej nauki bardzo nas do siebie zbliżyło – niektórych tak bardzo, że zdecydowali się na zawarcie związku małżeńskiego! Wiele z naszych studenckich przyjaźni z pewnością przetrwa, inne pozostaną na długo w pamięci. Za chwilę czekają nas obrony prac magisterskich, a zaraz potem każdy z nas pójdzie w swoją stronę. Nadchodzi koniec fantastycznego czasu studiowania, czekają nas nowe wyzwania – życie zawodowe, rodzina. Tak więc zanim wielki świat

złapie nas w swoje ręce – bawmy się i świętujmy! Ten bal nie mógłby się odbyć, gdyby nie zaangażowanie wielu osób, które pomagały go zorganizować. Dziękuję serdecznie wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego, że wszyscy tu dziś jesteśmy. Wielkie podziękowania należą się również naszym sponsorom. To dzięki nim mamy dziś fantastycznych DJ-ów oraz świetny catering. Ufundowali także nagrody w konkursach, które odbędą się w czasie trwania zabawy. W imieniu wszystkich studentów naszego roku chciałam również bardzo serdecznie podziękować wszystkim wykładowcom, którzy przyjęli nasze zaproszenia i zechcieli razem z nami świętować zakończenie studiów i wspominać miłe chwile. Bardzo się cieszymy, że są Państwo wśród nas. Pragnę wznieść toast za wspólnie spędzone lata oraz za pomyślne obrony prac magisterskich! A teraz zapraszamy serdecznie na poczęstunek, a następnie wspaniałą zabawę do białego rana!

na podstawie tekstu zamieszczonego na www.przemowienia.pl

a) Uzupełnij tabelę.

NR	MÓWCA	ADRESAT	UROCZYSTOŚĆ	CHARAKTER PRZEMÓWIENIA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

b) Wskaż w powyższych przykładach przemówień cechy przemówienia okolicznościowego. Podaj odpowiednie przykłady.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Wskaż i zapisz przy każdym przykładzie przemówienia te elementy, które są – twoim zdaniem – charakterystyczne dla przemówień z tej właśnie okazji.

3. Przygotuj tekst krótkiego przemówienia okolicznościowego z okazji jakiejś uroczystości szkolnej (np. zakończenie roku trzecioklasistów, apel z okazji Święta Niepodległości, szkolne spotkanie wigilijne, szkolny konkurs, szkolna dyskoteka andrzejkowa itp.). W tym celu:

- Określ rodzaj uroczystości.

.....

.....

- Zdecyduj, jako kto chcesz zabrać głos i do kogo skierujesz swoje przemówienie.

.....

.....

- Ustal, czy twoje przemówienie będzie miało charakter oficjalny, półoficjalny czy nieoficjalny.

.....

.....

- Zapisz apostrofę, którą rozpocznie swoje przemówienie.

.....

.....

- Przygotuj plan wypowiedzi, dobierz odpowiednie środki językowe.

WSTĘP

.....

.....

.....

WŁAŚCIWA CZĘŚĆ PRZEMÓWIENIA

.....

.....

.....

.....

ZAKOŃCZENIE

.....

.....

.....

4. Na podstawie tekstu sporządź w formie graficznej notatkę, w której zawrzesz najważniejsze informacje o toaście.

TOAST

Jest to w zasadzie króciutkie przemówienie okolicznościowe, wygłaszane na uroczystościach prywatnych (imieniny, urodziny, wesele, chrzciny, rocznica urodzin, ślubu itp.) oraz publicznych (przyjęcia branżowe, uroczysta kolacja na zakończenie konferencji, a także rauty i przyjęcia dyplomatyczne). Tak rozumiany toast powinien zawierać jakąś myśl przewodnią – być dowcipny albo (rzadziej) skłaniać do refleksji. W takim toaście-przemówieniu zawiera się zawsze życzenia, często będące też marzeniami, czasem – postulatami. Oprócz bardzo konwencjonalnych życzeń zdrowia i długich lat szczęśliwego życia, powinny się w nim mieścić także życzenia oryginalniejsze, dostosowane do sytuacji. Trzeba jednak pamiętać, by zachować w nich umiar i takt. [] Toast może, a niektórzy uważają, że nawet powinien, być dowcipny, ale raczej należy unikać w nim dowcipów ryzykownych obyczajowo czy też powszechnie znanych. Bardzo cenna jest umiejętność wykorzystania w nim gry słów, byleby nie prowadziła ona do ukrytej złośliwości czy uszczypliwości. Cenione są toasty zawierające krótką anegdotę, pozornie odległą od sytuacji, w której toast się wznosi, a jednak zaskakująco trafnie do niej pasującą.

Fragment książki Andrzeja Markowskiego *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*

5. Napisz tekst toastu, jaki mogłabyś/mógłbyś wygłosić na uroczystości rodzinnej (np. urodziny mamy lub taty, Dzień Babci lub Dziadka, wesele siostry itp.). W tym celu:

1. Określ rodzaj uroczystości.

.....

2. Ustal, jaką myśl przewodnią będzie zawierał toast i jaki będzie miał charakter (np. żartobliwy).

.....

.....

3. Zapisz życzenia konwencjonalne, które złożysz, oraz życzenia oryginalne.

.....

.....

.....

.....

4. Zdecyduj, czy chcesz umieścić w nim jakąś krótką anegdotkę lub pasujący do uroczystości cytat.

.....

.....

.....